

Foto: Kai Jensen/NN

Foto: Bård Bredesen/Naturarkivet.no

Foto: Gjermund Andersen/noa.no

NATURRESERVAT

Foto: Bård Bredesen/Naturarkivet.no

Foto: Bård Bredesen/Naturarkivet.no

OPPKUVEN-SMEDDALEN NATURRESERVAT

Oppkuven – Smeddalens naturreservat ligger sentralt i Oslomarka, mellom Lølvia og Kikut, i Ringerike kommune i Buskerud fylke. Reservatet er på ca 4.106 daa (1 dekar = 1 mål = 1000 m²).

Naturreservatet ble opprettet 23. juni 1995 i medhold av lov av 19. juni 1970 nr 63 om naturvern. Oppkuven er en av Markas høyeste topper (704 moh.), med vid utsikt i alle himmelretninger fra utsiktstårnet. Toppartiet er småkupert med koller, myrdrag og småvann. Mot Store Oppkuvvann blir terrenget brattere og mer dramatisk. Videre sørover mot Storflaka er terrengrasjonerne roligere. Smeddalen skjærer inn i Oppkuven-massivet som en trang sprekkedal fra øst-nordøst. Skogbildet domineres av storvokst, og til dels svært gammel granskog i hele området. Noen av landets eldste registrerte grantrær er funnet her, nær 500 år gamle!

FREDNINGSFØRMÅL

Formålet med fredningen er å bevare et skogområde med alt naturlig planteflo og dyreliv og med alle de naturlige økologiske prosessene. Av spesielle kvaliteter kan nevnes at området er en lite påvirket subalpin (fjellnær) barskog i Sørøst-Norge med en interessant vegetasjon, samt at området utgjør et egenartet skoglandskap i Oslomarka.

LANDSKAP

Landskapet har tre markerte trekk: Selve toppartiet av Oppkuven med bratte lisider og småknudrete skogkoller, de mer rolige flakene sør og øst for store Oppkuvvann, og den bratte, ville Smeddalen. Området er meget variert og lite påvirket av menneskelig aktivitet. Den skogkledde lia nord for Store Oppkuvvann gir et spesielt imponerende inntrykk, med grovvokst granskog, stupbratte lier og flere "hemmelige juv" og "bortglemte tjern". Fra de høyeste toppene er det flott utsikt over store deler av Marka.

VEGETASJON

Toppområdet av Oppkuven er dominert av lave, kvistrike trær med gulrotform. Denne fjellskogpregebarskogen består av blåbærgranskog og småbregnegranskog. Vanskelige driftsforhold for skogbruket har medført at flere partier opper i lia ved Store Oppkuvvann er svært lite påvirket, og ett av disse områdene har antakelig det mest urskognære skogbildet i hele Marka. Det er her registrert grantrær på drøyt 450 år, trehøyder på 26 m og dimensjoner på 60-70 cm i diameter på brythøyde.

Som følge av at området har mye gammel skog med mye død ved og høy grad av kontinuitet finnes det en rekke spesialiserte arter av sopp, lav og moser. I barskogfaglig sammenheng vurderes Oppkuven, Storflaka og Smeddalen som "meget verneverdig".

En rødlisteart som forekommer relativt ofte i Oppkuven-området er **svartsonekjuke** (*Phellinus nigrolimitatus*) som har status "Nær truet" i den norske Rødlisten over truede og sårbare arter. Denne soppen (se bilde) vokser under og på sidene på morkne, grove læger (liggende, døde trær), og er avhengig av jevn tilgang av døde trær i passende nedbrytingsstadium. Redusert forekomst de siste hundre årene skyldes hovedsakelig avvirkning av gammel granskog og mindre gamle grove læger av gran og furu.

Svartsonekjuke
(*Phellinus nigrolimitatus*)

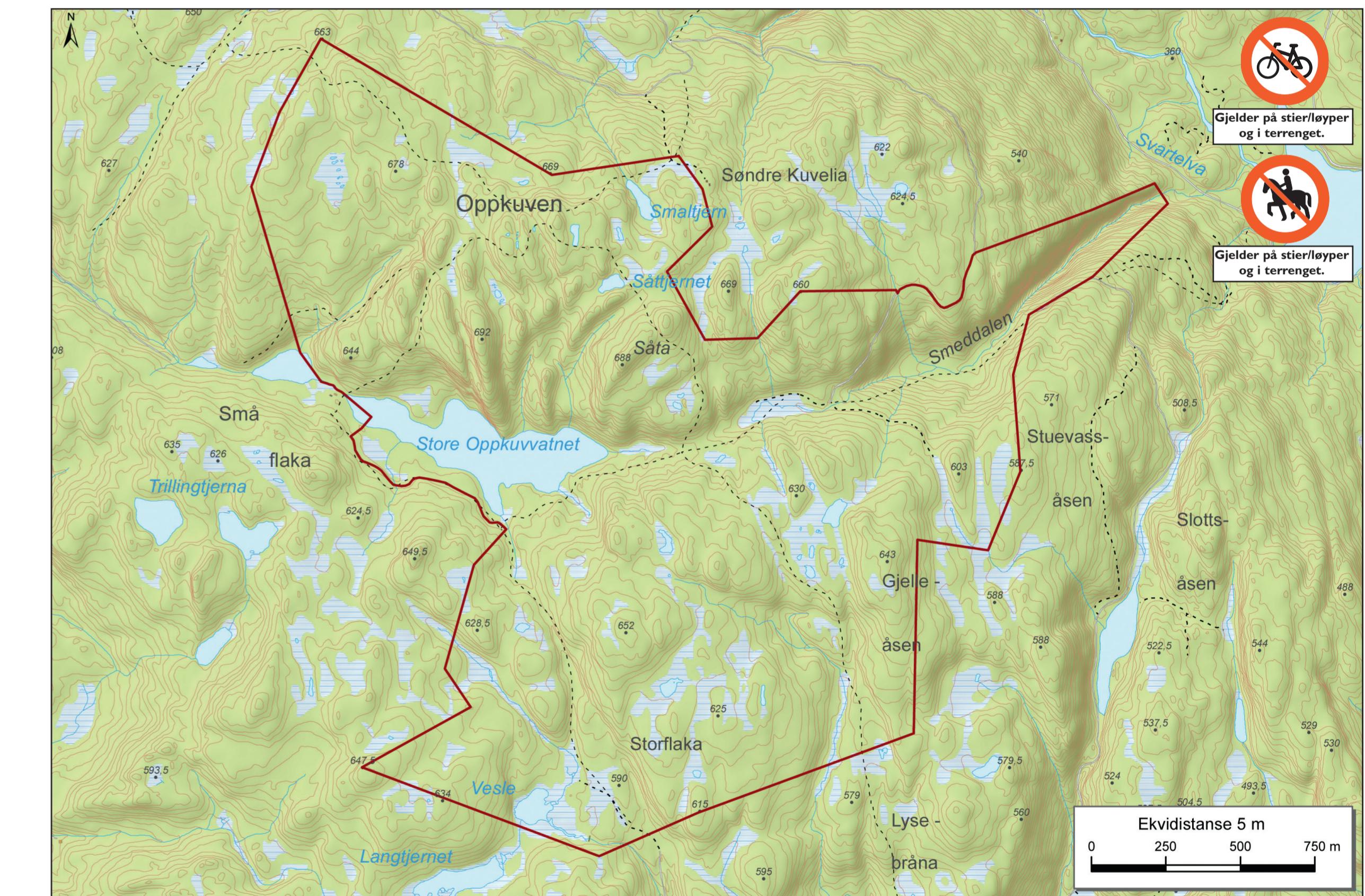
UTDRAG FRA FREDNINGSBESTEMMELSENE

- I naturreservatet er det lov å sanke bær og matsopp. Jakt og fiske er tillatt etter gjeldende lovverk. Det er tillatt å sanke små tørrkvist til opptenning av bål.
- Ønsker man å sykle, ri eller bruke hest og kjerre kan man gjøre dette på eksisterende skogsbilveier, men ikke i terrenget.
- Husk på at vegetasjonen, også døde busker og trær, er fredet og ikke må skades eller ødelegges. Det er ikke lov å ferne planter eller plantedeler fra reservatet, og nye planterarter må ikke innføres.
- Dyr og fugler, reirplasser og hiområder er fredet og må ikke skades eller ødelegges.
- Motorferdsel er bare tillatt på eksisterende skogsbilveier, bruk av motorbåt er ikke tillatt.

ENGLISH ABSTRACT

Oppkuven-Smeddalen Nature Reserve is situated in Ringerike municipality in the centre of Oslomarka. Oppkuven is one of the highest hills in Oslomarka (704 MSL), with a spectacular view in all directions from the observation tower on top. The surrounding forest exhibits large, and in parts very old trees – some of them are more than 450 years old. The nature reserve is home to a lot of redlist species, mainly fungi, lichens and mosses. The topography is varied, with steep and wild hill-sides in the central parts north of Store Oppkuvvann. The valley Smeddalen cuts into the Oppkuven-massive from the east-northeast. Due to Oppkuven-Smeddalen being a Nature Reserve the vegetation, including dead plants and parts of plants, is protected and must not be damaged or removed. Birds and animals, including their nesting places, are protected, and must not be harmed.

Berries and mushrooms may be collected for household use, and small fires lit in accordance with applicable laws (which prohibit fires during summer months). Cycling and riding is permitted on the forest roads only. As is motorized traffic.

Fylkesmannen i Buskerud, juni 2013. Kartgrunnlag Norge digitalt.

INFORMASJON

Fylkesmannen
i Buskerud

Forvaltningsmyndighet:
Fylkesmannen i Buskerud
Miljøvernavdelingen
Postboks 1604
3007 Drammen, Tlf 32 26 66 00
www.fmbu.no

Oppsyn:
Statens naturoppsyn Oslo
Telefon 67 12 13 10
www.naturoppsyn.no
www.miljostatus.no/kart